

ЗАКОН О РАСЕЈАЊУ

I	ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	2
II	ОЧУВАЊЕ И ЈАЧАЊЕ ВЕЗА	3
III	ПОДСТИЦАЈИ ПОВРАТКУ РАСЕЈАЊА	4
IV	НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТАРСТВА	7
V	ЗАЈЕДНИЦА РАСЕЈАЊА	8
VI	ЗАСТУПЉЕНОСТ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ	11
VII	ФИНАНСИРАЊЕ ОБАВЕЗА	12
VIII	ПОДАЦИ О РАСЕЈАЊУ	13
IX	ПРИЗНАЊА	14
X	НАДЗОР	15

ЗАКОН О РАСЕЈАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона Члан 1

Овим законом уређују се однос државе Србије ка грађанима Србије и њиховим потомцима који су се трајно настанили у иностранству и грађанима суседних држава који су пореклом, културом или ставом припадници српског народа.

Члан 2

Израз „Расејање” обухвата:

- држављане Републике Србије који живе у иностранству;
- припаднике српског народа исељенике са територије Републике Србије и из региона и њихове потомке.

Израз „Срби у суседним државама” посебно означава припаднике Расејања који живе у суседним државама: Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Македонији, Румунији, Републици Албанији и Републици Мађарској.

Циљеви Закона Члан 3

Циљеви Закона о Расејању су:

- I. развој пријатељских и културних веза са српским народом у Расејању;
- II. подршка потребама српског народа у Расејању;
- III. смањење исељавања из Србије и смањење одлива образованих људи;
- IV. подршка грађанима у Расејању који желе да се врате, трајно преселе, раде, улажу, пренесу знање или остваре дубље везе са Републиком Србијом.

II ОЧУВАЊЕ И ЈАЧАЊЕ ВЕЗА

Члан 4

Очување и јачање веза Републике Србије са Расејањем остварује се:

- 1) закључивањем међународних споразума о правима;
- 2) неговањем српског језика, писма и културе;
- 3) унапређивањем економске сарадње;
- 4) сарадњом добротворних, културних, спортских и других друштава у земљи са српским заједницама у Расејању и сарадњом српских заједница;
- 5) сарадњом Републике Србије са представницима заједнице српског народа у Расејању.

Појам Члан 5

Под организацијама у Расејању подразумевају се сви облици удруживања припадника Расејања, ради чувања и неговања језика, културе, ради остваривања културне, просветне, научне, хуманитарне, спортске, пословне и друге сарадње.

Дужност Републике Србије Члан 6

Република Србија дужна је да путем својих дипломатских мисија обезбеди праћење и разумевање закона и прописа који се односе на Расејање и српски народ у суседним државама.

Република Србија дужна је да обезбеди подршку неговању језика и културе у Расејању и суседним земљама.

Република Србија дужна је да подстиче економске и пословне везе предузећа у Расејању и у суседним земљама са предузећима у земљи.

Република Србија дужна је да подстиче сарадњу међу заједницама српског народа у Расејању, у суседним државама и у земљи.

Подстицаји могу бити техничке, административне, логистичке и финансијске природе.

Република Србија дужна је да одржава редовне податке заједницама, пројектима и постојећој сарадњи и да обезбеди приступ истој.

Република Србија дужна је да обавештава о делатностима и пројектима у Расејању, суседним земљама и у земљи.

Република Србија дужна је да обезбеди редовну комуникацију и размену са представницима заједнице српског народа у Расејању и суседним земљама.

Средства

Члан 7

Средства за очување и јачање веза са Расејањем и српским народом у суседним државама обезбеђују се у буџету Републике Србије, из приватних и пословних поклона у земљи и расејању, као и путем пројеката које финансирају међународне организације.

Суфинансирање пројеката

Члан 8

У сарадњи и уз сагласност са заједницама у Расејању, надлежно Министарство односно Канцеларија може да учествује у суфинансирању пројеката у Расејању и у региону који доприносе циљевима овог закона.

Поступак финансирања мора бити у целости транспарентан и јаван, а одабир пројеката мора бити независан од надлежног Министарства односно Канцеларије и извршен уз сагласје Заједнице Расејања.

III ПОДСТИЦАЈИ ПОВРАТКУ РАСЕЈАЊА

Члан 9

Овим законом Република Србија утврђује подстицајне мере којима се подржава повратак грађана из Расејања који се населе у Србију (Повратници) или се укључе у економски живот Србије.

Подстицајне мере за Повратнике који се запосле:

- 1) При запослењу, ослобођење од пореза на зараду у периоду од 7 година;
- 2) Приоритетно решавање свих административних процедура од стране Канцеларије за Расејање, укључујући процедуре око пасоша, личне карте, друге личне, пословне и имовинске документације, за све чланове породице;
- 3) Могућност приоритетног закупа, куповине пословног и животног простора у власништву државе Србије, са могућством дугорочне отплате без камате у трајању од 25 до 40 година;
- 4) Могућност даљинског рада са Канцеларијом за Расејање у припреми и обављању процедуре повратка.

Подстицајне мере за Повратнике који отворе предузеће:

- 1) Ослобођење од пореза на зараду у периоду од 7 година;
- 2) Ослобођење од пореза на добит у трајању од 10 година;
- 3) Ослобађање од пореза на добит у трајању од 15 година уколико је у питању делатност у научној, истраживачкој или области информационе технологије;
- 4) Преузимање целокупне процедуре регистрације предузећа од стране Канцеларије за Расејање, и других формално-правних обавеза током прве три године рада предузећа;
- 5) Приоритетно решавање свих административних процедура од стране Канцеларије за Расејање, укључујући процедуре око пасоша, личне карте, друге личне, пословне и имовинске документације, за све чланове породице;
- 6) Могућност приоритетног закупа, куповине пословног и животног простора у власништву државе Србије, са могућством дугорочне отплате без камате у трајању од 25 до 40 година;
- 7) Могућност даљинског рада са Канцеларијом за Расејање у припреми и обављању процедуре повратка;
- 8) Убрзана процедура кредитирања или суфинансирања из државних фондова за развој.

За Повратнике који отворе предузеће са више од 2 запослена у неразвијеним подручјима важе следећи услови:

- 1) Ослобођење од пореза на зараду у периоду од 12 година;
- 2) Ослобођење од пореза на добит у трајању од 15 година;
- 3) Ослобађање од пореза на добит у трајању од 20 година уколико је у питању делатност у научној, истраживачкој или области информационе технологије;
- 4) Преузимање целокупне процедуре регистрације предузећа од стране Канцеларије за Расејање, и других формално-правних обавеза током прве три године рада предузећа;
- 5) Приоритетно решавање свих административних процедура од стране Канцеларије за Расејање, укључујући процедуре око пасоша, личне карте, друге личне, пословне и имовинске документације, за све чланове породице;
- 6) Могућност куповине напуштених имања у Србији односно имања или земљишта у државном власништву за потребе живота или посла путем отплате без камате у трајању од 25 до 40 година;
- 7) Обавеза Републике Србије да путем убрзане процедуре обезбеди неопходну инфраструктуру у пословном и животном простору Повратника, које укључује воду, струју и интернет везу;
- 8) Могућност даљинског рада са Канцеларијом за Расејање у припреми и обављању процедуре повратка;
- 9) Убрзана процедура кредитирања или суфинансирања из државних фондова за развој.

Члан 10

Сви државни органи су дужни да приоритетно поступе у складу са овим законом, укључујући и пореске органе, државне агенције и министарства.

IV НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТАРСТВА

Надлежност Члан 11

Министарство односно државна Канцеларија за расејање одговорно је за спровођење овог закона.

Повезани државни органи и тела међусобно сарађују у обављању послова у области овог закона.

Министарство надлежно за расејање Члан 10

Министарство обавља следеће послове:

- 1) припрема и разматра податке о Расејању;
- 2) представља Републику Србију у сарадњи и размени са Расејањем;
- 3) предлаже мере и прописе и разматра предлоге Заједнице Расејања;
- 4) води евиденцију;
- 5) пружа техничку подршку;
- 6) управља свим пословима везано за повратак Расејања;
- 7) предлаже доделу државних признања;
- 8) врши и друге послове утврђене законом.

V ЗАЈЕДНИЦА РАСЕЈАЊА

Заједница Расејања Члан 12

Заједница Расејања (у даљем тексту: Заједница) је највише представничко тело Расејања и српског народа у суседним државама.

Заједница Расејања је независно тело и представник Расејања, на чији рад и одлуке не утичу политичке странке, дневна политика или државни намештеници.

Надлежност Заједнице Члан 13

Надлежност Заједнице:

- 1) Размена искустава заједница у Расејању;
- 2) Развој размене и сарадње међу заједницама у Расејању;
- 3) Предлози Републици Србији неопходних мера за подршку Расејању у погледу неговања језика и културе. Предлози ће приказати неопходне податке о ефикасности таквих мера у односу на њихову цену и представити потребна буџетска средства;
- 4) Предлози Републици Србији неопходних мера за подршку развоју пословне размене, размени знања и пословних искустава. Предлози ће приказати неопходне податке о ефикасности таквих мера у односу на њихову цену и представити потребна буџетска средства;
- 5) Размена података и сарадња са српским заједницама и народом у Расејању, којим путем се утврђују потребе, мишљење, жеље српског народа у погледу односа са Републиком Србијом, и којим путем се српски народ обавештава о предузетим мерама које се односе на Расејање;
- 6) Сарадња са Министарством односно Канцеларијом за Расејање;
- 7) Предлаже признања;
- 8) Приоритетан приступ државним представницима и намештеницима ради упознавања са радом намештеника у односу на Расејање, као и ради представљања предлога мера;
- 9) Надзор испуњења обавеза из овог Закона које преузима Република Србија и надзор рада надлежних тела Министарства, односно Канцеларије за Расејање које су задужени за спровођење овог Закона.

Састав Члан 14

Заједницу чини 10 представника Расејања (у даљем тексту: представници).

Представници Члан 15

Представници Расејања су лица уважена у средини у којој живе, са неопходним образовањем, радним и животним искуством, са искуством у раду на питањима Расејања, радним знањем српског језика, који су у могућности да се посвете раду на питањима потреба Расејања.

Представници се бирају из следећих земаља или регија:

- по један представник за САД, Канаду и Аустралију (укупно три);
- три представника за Европу (укупно три);
- један представник за друге земље (укупно један);
- три представника за земље у суседству (укупно три).

Именовање представника траје 12 месеци.

Услове и поступак избора представника утврђују организације из Расејања. Услови и поступак избора ће бити исти у свим земљама.

Успостављање и рад Члан 16

Прва седница утврђује именовања представника.

Потврђивањем именовања две трећине представника почиње рад Заједнице.

Рад се обавља путем електронске платформе и електронске размене.

Седнице се организују недељно или чешће по потреби.

Најстарији представник председава Заједницом.

Заједница доноси свој пословник о раду.

Подршка Министарства Члан 17

Административно-техничке послове за Заједницу Расејања обавља Министарство односно Канцеларија надлежна за Расејање.

Саветничка тела Члан 18

За разматрање питања у појединим областима од значаја Заједница образује повремена радна тела.

Чланови повремених радних тела су стручњаци из одговарајућих области.

Финансирање Заједнице Расејања Члан 19

Средства за финансирање Заједнице Расејања се обезбеђују заједнички путем буџета Републике Србије и путем финансирања из Расејања.

Однос финансирања Заједнице Расејања је следећи:

- I. Република Србија: 70%
- II. Организације из Расејања: 30%

Заједнице Расејања ће тежити економско сврсисходном и оправданом раду. При раду ће се користити начини рада који изискују најмање трошкове за представнике – посебно у погледу коришћења електронске комуникације и електронске платформе као основе рада Заједнице.

VI ЗАСТУПЉЕНОСТ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

Право представљања у Народној скупштини Члан 20

Расејање српског народа има право на представљање у Народној скупштини Србије. Представљање је одраз важности Расејања у културном, економском и интелектуалном животу Србије и одраз жеље да се Расејање непосредно укључи у одлуке које се тичу будућности Србије и својим знањем истој допринесе.

Број посланика Члан 21

Од укупно дванаест посланика Народне скупштине, два посланика су представници Расејања.

Посланици су опредељени на следећи начин:

- 1) Један (1) посланик Расејања из земаља Европе и света;
- 2) Један (1) посланик из земаља у суседству.

Права посланика из Расејања су једнака свим посланицима.

Организација избора Члан 22

Јавне демократске изборе посланика Расејања припрема и врши Заједница Расејања. Заједница Расејања расписује основне услове за одабир посланика, у складу са законима Републике Србије.

Додатно, Заједница Расејања може тражити од предложених посланика да за потребе избора посебно и јасно представе своје тежње и циљеве у погледу потреба, рада и развоја српске заједнице у Расејању и других питања који се тичу српског народа у Расејању.

Организација избора Члан 23

Избори за посланике из Расејања ће бити вршени путем електронског гласања.

Поступак, услове регистрације и само електронско гласање расписује и организује Заједница Расејања.

VII ФИНАНСИРАЊЕ ОБАВЕЗА

Обавезе које финансира Република Србија Члан 24

Република Србија финансира обавезе на основу овог закона кроз буџет Републике Србије.

У складу са овим Законом, Република Србија финансира следеће обавезе:

- 1) рад Заједнице Расејања;
- 2) неговање српског језика и културе у Расејању;
- 3) подршку појединачним пројектима, у сагласју са Заједницом Расејања;
- 4) најзначајније догађаје у области културно-уметничког представљања;
- 5) развој економске сарадње;
- 6) обавезе везано за Повратнике у Србију.

У погледу свих обавеза финансирања, Република Србија као и Заједница Расејања ће тежити економско оправданом финансирању које је у сваком погледу подложно независном надзору.

Други извори финансирања Члан 25

Додатни извори финансирања могу бити:

- 1) намењена а непотрошена средства буџета из претходне године;
- 2) поклони;
- 3) донације;
- 4) финансирање међународних организација.

VIII ПОДАЦИ О РАСЕЈАЊУ

Подаци о Расејању Члан 26

Податке о Расејању и организацијама у Расејању води надлежно Министарство односно Канцеларија, у сарадњи са Заједницом Расејања.

Министарство и Заједница Расејања имају једну заједничку базу података о организацијама.

Податке о појединцима води само Заједница Расејања ради потребе гласања.

Заједница Расејања одлучује о подацима неопходним за упис организације односно појединца у гласачки списак.

IX ПРИЗНАЊА

Врсте признања Члан 27

Признања се додељују уз услов неопходног сагласја представника Републике Србије и Заједнице Расејања.

Признања су:

- 1) Награда „Мајка Србија”;
- 2) Награда „Михајло Пупин” – рачунарство.
- 3) Награда „Никола Тесла” – наука;
- 4) Награда „Доситеј Обрадовић” – образовање;
- 5) Награда „Милош Црњански” – књижевност.

Признања се додељују сваке три године.

Признања потписују председници Народне Скупштине и Заједнице Расејања.

X НАДЗОР

Надзор Члан 27

Надзор над применом овог закона и над трошењем буџетских средстава врши надлежно Министарство односно Канцеларија.

Надлежно Минитарство годишње обавештава Владу, Народну скупштину и јавност о примени закона и резултатима током претходне године.